

SUNNUÁS

Samgöngumat og umferðaröryggi

Nóvember 2025

24195

https://vsoradgjof.sharepoint.com/sites/workpoint_34/Project2775/Documents/Greinargerð/24195 - sk251125 - Leikskólinn Sunnuás - Samgöngumat.docx

Nr. útg.	Dagsetning	Unnið	Yfirfarið	Samþykkt
1	04.04.2024	RÞÞ	MÁ	RÞÞ
2	15.04.2024	RÞÞ	SÓ	RÞÞ
3	15.04.2024	RÞÞ	SÓ	RÞÞ
4	17.05.2024	RÞÞ	SÓ	RÞÞ
5	25.11.2025	RÞÞ	SÓ	RÞÞ

Unnið af:

VSÓ Ráðgjöf
Borgartúni 20, 105 Reykjavík

www.vso.is

Unnið fyrir:

Reykjavíkurborg
Borgartún 12- 14, 105 Reykjavík

Efnisyfirlit

1	Inngangur	3
2	Núverandi aðstæður	3
2.1	Stækkun leikskólans	3
3	Bíla- og hjólastæðamat	4
3.1	Bílastæði	4
3.2	Hjólastæði	6
4	Aðkoma, aðgengi og öryggi	6
4.1	Lagt er til	14
5	Samantekt	18
6	Heimildir	19

Ljósmyndir eru teknar af Ragnari Þór Þrastarsyni þann 15.03.2024, nema annað sé tekið fram. Lýsing á núverandi aðstæðum miða við vettvangsferð frá mars 2024. Ekki eru gerðar breytingar á lýsingu núverandi svæðis í seinni útgáfum Samgöngumats.

1 Inngangur

Reykjavíkurborg hefur óskað eftir því að VSÓ Ráðgjöf geri samgöngumat vegna fyrirhugaðra breytinga á deiliskipulagi leikskólans Sunnuáss, sem stendur við Dyngjuveg 18. Deiliskipulagsbreytingin er vegna fyrirhugaðs niðurrifs núverandi leikskóla Sunnuási ásamt uppbyggingu nýs 10 deilda leikskóla á sömu lóð. Dyngjuvegur 18 er á horni Langholtsvegur, Laugarásvegur og Dyngjuvegur.

Unnið er út frá uppfærslu á reglum Reykjavíkurborgar um fjölda bíla- og hjólastæða í Reykjavík við uppbyggingarreiti sem samþykktar voru í borgarráði 14. mars 2024. , en vinna skal út frá þeim við gerð hverfis- og deiliskipulags sem og við umsókn byggingarleyfa (Reykjavíkurborg, 2019).

Í reglum um fjölda bíla- og hjólastæði í Reykjavík er Reykjavík skipt upp í tvö svæði og gilda ólík **viðmið um fjölda bílastæða** fyrir hvort svæðið. Bílastæðum getur fjölgað eða fækkað út frá viðmiðunargildinu eftir aðstæðum og skal það rökstutt sérstaklega. Tækifæri til að fækka bílastæðum er einna helst á stærri uppbyggingarreitum, byggingarreitum með blandaðri landnotkun og á byggingarreitum í nágrenni við góðar almenningssamgöngur.

Viðmiðum um fjölda hjólastæða er ekki skipt upp eftir svæðum, líkt og með bílastæðin, heldur eru þau sömu innan Reykjavíkur. Þá eru viðmið um hjólastæði gefin upp sem lágmörk og ekki gert ráð fyrir að hjólastæðum sé fækkað, vegna annara þátta.

Deiliskipulagsbreyting er tilkomin vegna stækkunar á núverandi leikskóla. Leikskólinn Sunnuás er staðsettur á svæði 2 í reglum um fjölda bíla- og hjólastæða í Reykjavík. Aðeins ein strætóleið liggur um hverfið í nágrenni lóðarinnar.

2 Núverandi aðstæður

Leikskólinn Sunnuás er í Laugardalshverfinu, með mögulegar aðkomur allra ferðamáta frá Dyngjuvegi, Laugarásvegi og Langholtsvegi. Strætóleið nr. 14 stoppar á Langholtsvegi við hlið leikskólans.

2.1 Stækkun leikskólans

Veturinn 2023-24 dvöldu engin börn á Sunnuási, vegna framkvæmda á svæðinu. Leikskólabörn úr Sunnuási dvöldu á meðan framkvæmdum stóð í Kringlunni 5. Voru þar um 130 börn úr sjö deildum, þeim til stuðnings voru starfsmenn frá Sunnuási. Að allri uppbyggingu lokinni mun leikskólinn **Sunnuás stækka í 10 deildir en þá verða 180 börn og 50 starfsmenn**, þar af verður ungbarnadeildir starfræktar á Sunnuási.

3 Bíla- og hjólastæðamat

3.1 Bílastæði

Samkvæmt reglum um fjölda bíla- og hjólastæða í Reykjavík, má gera ráð fyrir 0,2 – 0,5 bílastæðum fyrir hvert starf í skólum, þó þarf að gera ráð fyrir fleiri bílastæðum við leikskóla, þar sem meiri líkur eru á að börnum er skutlað og sótt í lok dags. Bílastæði við leikskóla nýtast ekki sem sleppistæði, þar sem foreldrar leggja einkabílum sínum og fara inn í leikskólann með börnin og eru foreldrar barna af ungbarnadeild lengur inni í leikskólanum en foreldrar eldri barna.

Lagt er til að fjöldi bílastæða á lóðinni verði ákvarðaður út frá markmiðum aðalskipulags Reykjavíkur, ásamt nýjustu þekkingu á ferðavenjum íbúa Reykjavíkur og Laugardalsins. Ferðavenjur íbúa Reykjavíkur má finna í ferðavenjukönnun frá 2022 sem framkvæmd var af Innviðaráðuneytinu, Skipulagsstofnun, Vegagerðinni, SSH, HMS og Betri samgöngum.

Markmið Aðalskipulags Reykjavíkur er að 50% ferða innan borgarinnar verði farnar í einkabíl. 35% ferða verði farnar gangandi eða hjólandi og 15% ferða verði farnar með almenningssamgöngum. Teljast bæði ferðir ökumanna og farþega einkabíla til þess hlutfalls sem markmiðið nær til. Þ.e. ferðir ökumanna og ferðir farþega þeirra, verður samlagt 50%.

Í dag er hlutur ferða í einkabíl í Reykjavík 67% (55% + 12%) líkt og sjá má í töflu 3.1, fyrir Laugardalinn er hlutfallið 60% (49% + 11%). Gert er ráð fyrir sömu hlutfallsskiptingu milli ökumanna og farþega og er í dag.

Í Reykjavík er 82% ($\frac{55\%}{67\%}$) einstaklinga í bíl ökumenn. Sömuleiðis má finna hlutfall einstaklinga í bíl sem eru farþegar, en þeir eru 18% ($\frac{12\%}{67\%}$) einstaklinga í bíl.

Með sama hætti má finna hlutfall ökumanna í einkabílum fyrir íbúa Laugardalsins, en það er einnig 82% ($\frac{49\%}{60\%}$), jafnframt er 18% ($\frac{11\%}{60\%}$) einstaklinga í bíl, farþegar.

Þar sem sama hlutfall einstaklinga og farþega einkabíl má finna í Laugardalnum og í Reykjavík sem heild, verður skipting þar á milli ekki skoðuð nánar. Til að finna hlutfall ökumanna og farþega af heildarferðum þegar í markmiði Aðalskipulags Reykjavíkur um 50% ferða verði farnar í einkabíl hefur verið náð, þarf að margfalda þessar hlutfallstölur saman.

Þ.e. hlutfall ökumanna þegar markmiðum Aðalskipulags Reykjavíkur hefur verið náð verður 41% ($50\% \cdot 82\%$). Og hlutfall farþega verður því 9% ($50\% \cdot 18\%$).

Tafla 3.1: Niðurstöður ferðavenjukönnunar SSH 2022 og markmið AR um breyttar ferðavenjur.

Ferðamáti	Ferðavenjukönnun 2022		Byggt á markmiðum Aðalskipulags Reykjavíkur 2040
	Laugardalur	Reykjavík	
Í bíl (bílstjóri)	49%	55%	41%*
Í bíl (farþegi)	11%	12%	9%*
Gangandi	19%	18%	26%**
Hjólandi	12%	6%	9%**
Almenningssamgöngur	6%	6%	15%

*Markmið AR er að 50% ferða verði farnar í ökutækjum, en ekki gefið nákvæmari skipting þar á milli. Þessi skipting er nálgðuð út frá ferðavenjukönnun SSH.

**Markmið AR er að a.m.k. 35% í árið 2040 ferða verði farnar gangandi eða hjólandi, en ekki gefin nákvæmari skipting þar á milli. Þessi skipting er nálgðuð út frá ferðavenjukönnun SSH.

Lagt er til að bílastæði verði innan lóðar fyrir 41% starfsmann, sem kemur til með að starfa í leikskólanum. Þá skal vera gert ráð fyrir að sama hlutfall barna komi í ökutæki í leikskólann, þ.e. 41% barna. Gera þarf því ráð fyrir 21 ($50 \cdot 0,41$) bílastæðum fyrir starfsmenn leikskólans. Ásamt 74 ($180 \cdot 0,41$) bílastæðum fyrir nemendur í leikskólanum

Vegna vinnutímalengdar starfsfólks er ekki gert ráð fyrir að bílastæði starfsmanna samnýtist, þó svo einhver hluti starfsmanna hefji störf seinna á morgnanna eða endi vinnudag fyrr en aðrir starfsmenn.

Gert er ráð fyrir að börnin komi öll í leikskólann á tímabilinu 08:00 – 09:00. Jafnframt er gert ráð fyrir jafni dreifingu komutíma þeirra og að meðaltali taki 10 mínútur fyrir foreldra að skila af sér hverju barni. Verður því góð samnýting á bílastæðum nemenda og munu 6 nemendur nýta hvert bílastæði við komu í leikskólann. Er því þörf á 13 ($74 \text{ börn} / 6 \text{ börn/bílastæði}$) bílastæðum fyrir nemendur eftir að samnýting milli þeirra hefur verið tekin til greina.

Tafla 3.2: Viðmið um fjölda bílastæða

Leikskóli	Viðmið	Reiknaður fjöldi	Með samnýtingu
Stæði fyrir starfsmenn	0,41 / starf	21	21
Stæði fyrir nemendur	0,41 / barn	74	13
Samtals	-	95	34

Viðmið fyrir fjölda bílastæða við Sunnúas er 34 bílastæði.

Samkvæmt reglum um fjölda bíla- og hjólastæða skal skoða hvort mögulegt er að fækka bílastæðum vegna aðgengis að góðum almenningssamgöngum, deilibílum, samnýtingar bílastæða og innleiðingar samgöngustefnu. Metið er svo að samnýtingarmöguleikar, að undanskildum þeim sem eru milli aðstandenda nemenda leikskólans, séu litlir á svæðinu. Í næsta nágrenni við Dyngjuveg 18 er að mestu íbúðarhúsnæði, að Ljósinu undanskildu, en Ljósið er endurhæfingar- og stuðningsmiðstöð fyrir fólk sem hefur fengið krabbamein. Ekki er gert ráð með samnýtingu bílastæða á lóð þeirra. Þá hentar ekki að hafa deilibílastæði vegna uppbyggingarinnar leikskóla. Þrátt fyrir að strætóstopp sé við leikskólann hefur hún ekki gott þjónustustig á tveimur leiðum, en þar stoppar leið 14 sem er ein af mest notuðu strætóleiðum á höfuðborgarsvæðinu (Strætó bs., n.d.). Á öllum starfsstöðvum Reykjavíkurborgar er rekin samgöngustefna og samgöngustyrkir í boði fyrir starfsmenn sem er tekin inn í þessa greiningu. Þá má að sökum skorts á leikskólaplássi leiða að líkum að nemendur við skólann gætu komið úr öðrum hverfum og því líklegri en ella að foreldrar þeirra keyri að leikskólanum. Er því lagt til að fylgja viðmiðum um fjölda bílastæða með samnýtingu þeirra innan lóðarinnar.

3.2 Hjólastæði

Lágmarksgildi fyrir fjölda hjólastæða í leikskólum eru 0,4 hjólastæði fyrir hvern starfsmann og 0,2 hjólastæði fyrir hvern nemanda. Við hönnun hjólastæða skal taka tillit til þess að þar sé einnig hægt að geyma hjólavagna og kerrur.

Tafla 3.2: Viðmið um fjölda hjólastæða		
Leikskóli	Hlutföll	Reiknaður fjöldi
	Viðmið (lágmark)	Viðmið (lágmark)
Hjólastæði fyrir starfsmenn	0,4	20
Hjólastæði fyrir nemendur	0,2	36
Samtals		56

Viðmið fyrir fjölda hjólastæða við Sunnúas er 56 hjólastæði.

Samkvæmt reglum um fjölda bíla- og hjólastæða skal almennt gera ráð fyrir að 90% hjólastæða starfsmanna¹ séu í læstu rými. Þá er lagt til að öll hjólastæði nemenda séu í opnum rýmum. Ráðlagt er að lágmarki verði 18 hjólastæði í læstu rými (t.d. hjólageymslum, hjólabúrum eða hjólaskápum) fyrir starfsfólk og að lágmarki 38 hjólastæðum sé komið fyrir á yfirborði næst inngangi að leikskóla. Mælt er með því að minnsta kosti helmingur hjólastæða á yfirborði verði yfirbyggður.

4 Aðkoma, aðgengi og öryggi

Forsendur

Vinnslutillaga að nýju deiliskipulagi gerir ráð fyrir að komin sé heimild fyrir tímabundnum 1. hæðar færánlegum einingum vegna leikskólastarfs, sem staðsettar eru á suðurhluta Dyngjuvegur 18, þar sem áður voru bílastæði ásamt inngangi í garð leikskólans. Suðurhluti Dyngjuvegur 18 liggur að Laugarásvegi. Í vettvangsferð þann 14.03.2024, voru einingarhúsin kominn á staðinn og unnið var í þeim að innanverðu.

Vinnslutillagan gerir einnig ráð fyrir að núverandi húsnæði við Laugarásveg 77 verði rífið.

Vinnslutillagan gerir að lokum ráð fyrir að byggt verði við húsnæðið Dyngjuveg 18, þ.m.t. húsnæðið breikkað meðfram Langholtsvegi og byggt verður hæð ofan á núverandi byggingu.

Að lokum er gert ráð fyrir að uppbyggingu lokinni verði færánlegar einingar fjarlægðar aftur og bílastæði sem er nú undir einingunum verði endurgerð.

Umferð ökutækja

Allir götur, þ.e. Dyngjuvegur, Laugarásvegur og Langholtsvegur, sem liggja að Dyngjuvegi 18 hafa hámarkshraða 30 km/klst. Göturnar eru breiðar með einni akrein í hvora átt, en ökutækjum er lagt beggja vegna Langholtsvegur og sunnan megin á bæði Laugarásvegi og Dyngjuvegi.

¹ 90% Hjólastæða í skrifstofuhúsnæði er í læstum rýmum.

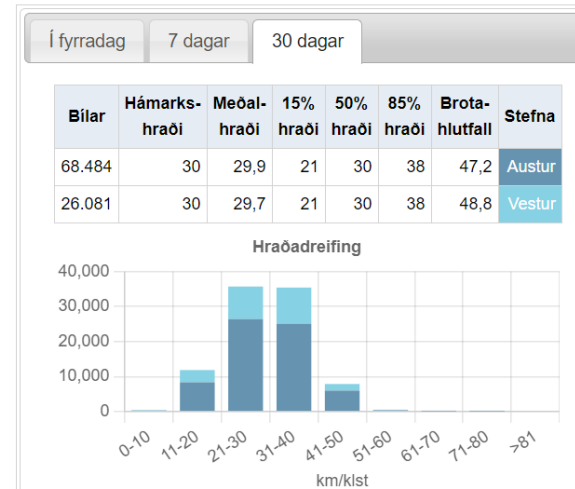

Framan við lóð Langholtsvegur 78 er hraðavaraskilti sem mælir hraða ökutækja, og gefur ökumönnum merki um hvort þeir aki of hratt. Hraðavaraskiltið safnar upplýsingum um fjölda ökutækja og hraða þeirra, sem sjá má á Borgarvefsjá (Reykjavíkurborg, án dags.).

Mynd 4.1 sýnir niðurstöður hraðamælinga fyrir undanfarna 30 daga. Sjá má að tæplega helmingur ökumanna ók of hratt, en 85% hraði² er 38 km/klst, á götu þar sem hámarkshraði er 30 km/klst.

Þá hefur lögreglan reglulega verið með umferðareftirlit í nágrenni leikskólans og niðurstöður hraðamælinga þeirra má sjá í töflu 4.1. Þær má einnig sjá á Borgarvefsjá.

Hraðamælingar Reykjavík – staðbundinn - Langholtsvegur 78

Mynd 4.1 Umferðarhraði á Langholtsvegi. Af Borgarvefsjá.

Tafla 4.1: Hraðamælingar lögreglu

Staðsetning	Dags og tími	Meðalhraði ökutækja [km/klst]	Meðalhraði brotlegra [km/klst]	Hámarkshraði ökutækja [km/klst]	Hlutfall brota
Laugarásvegur, við nr. 35	27.04.2022 11:15	41	45	70	68%
	15.12.2022 13:30	39	45	55	46%
Dyngjuvegur, við nr. 12	07.12.2016 13:15	-*	42	-*	44%
Langholtsvegur, við nr. 92	01.09.2023 13:30	34	43	78	22%
Hólsvegur, við nr. 29	30.07.2021 -** 05.07.2021	29	85% hraði - 37		27%

* Ekki gefið upp í skýrslu.

** Talið var yfir allt tímabilið.

Umferð var talin á gatnamótum Langholtsvegur – Laugarásvegur í september 2021 og metin var sólarhringsumferð eins og mynd 4.2 sýnir.

² 85% ökumanna aka hægar en 85% hraði. Þ.e. 15% ökumanna aka hraðar en 85% hraði.

Mynd 4.2 Áætluð meðalumferð á dag (ÁDU) í nágrenni Sunnuáss.

Neyðarakstur

Tveir brunahana eru við Sunnuás, annar á horni gatnamóta Dyngjuvegar/Langholtsvegar á meðan hinn er á horni gatnamótanna Laugarásvegar/Langholtsvegar, stutt er því í brunahana, beggja vegna lóðarinnar. Hefur brunahönum verið þannig niður komið að litlar líkur eru að einkabílum sé lagt fyrir framan þá nema ökutækjum sé lagt á gatnamótum. Við uppbyggingu færanlegra eininga hefur trjágróðri á lóðinni sunnanverði, milli Laugarásvegar og bílastæðis á leikskólalóðinni, verið fjarlægður. Því er lítið sem hamlar aðkomu neyðarbíla að færanlegu einingunum. Við Dyngjuveg er aðkoma frá götu óbreytt. Ekki er talið að aðkoma neyðaraksturs verði skert sé öllum ökutækjum lagt á löglegan hátt.

Við aðra brunahana í hverfinu er bílum lagt á þann hátt að þeir geti skert aðgengi að brunahönum, æskilegt er að koma í veg fyrir slíkt eins og hægt er. Sjá mynd 4.3, mynd 4.4 og mynd 4.5.

Mynd 4.3 Bíl lagt fyrir brunahana, gengt akstursstefnu. Við Kamsveg 31.

Mynd 4.4 Bíl lagt fyrir brunahana, gengt akstursstefnu. Við Skipasund 35.

Mynd 4.5 Bíl lagt fyrir brunahana, gengt akstursstefnu. Við Langholtsveg 63. (mynd frá ja.is)

Bílastæði

Að uppbyggingu lokinni

Í dag er bílastæði fyrir 7 einkabíla á lóð Sunnuáss, við Dyngjuveg. Fyrir uppbyggingu var einnig hægt að nýta bílastæði á lóð Sunnuáss, sem snúa að Laugarásvegi, samkvæmt talningu bílastæða af loftmynd³ voru þar 23 bílastæði. Voru því bílastæði fyrir 30 einkabíla á lóð Sunnuáss áður en framkvæmdir hófust við leikskólann.

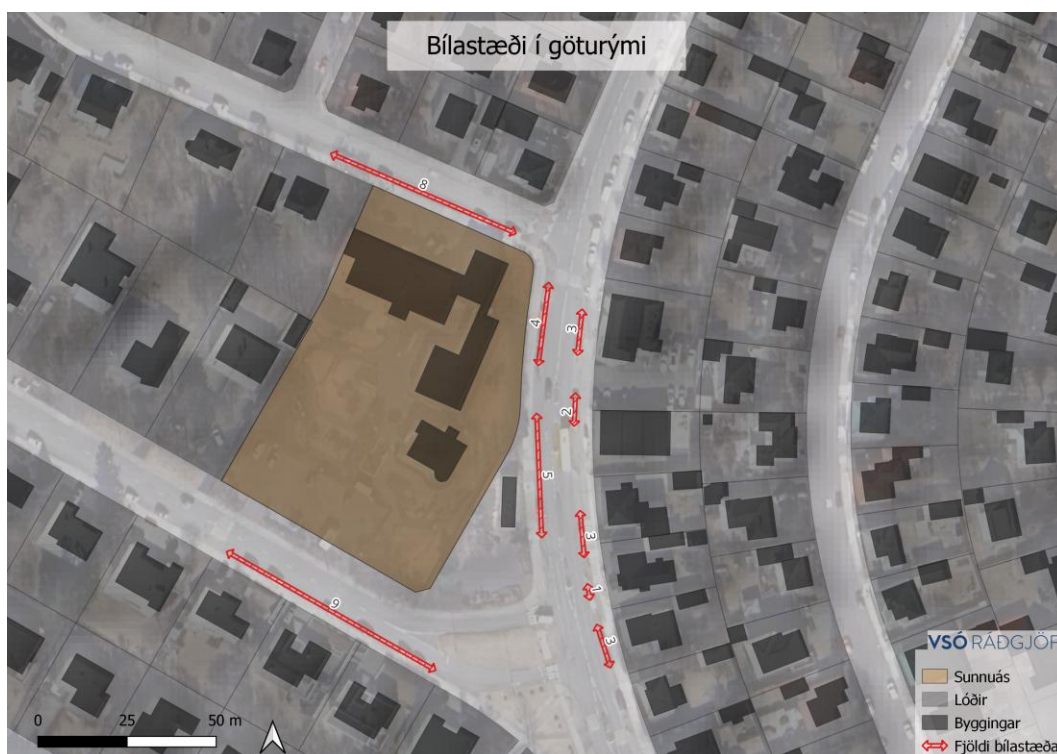
Gert er ráð fyrir að þegar færanlegu einingarnar verða fjarlægðar á ný að uppbyggingu lokinni verði bílastæðum á lóð Sunnuáss komið fyrir á því svæði sem tímabundnar einingar nýttu.. Sé það gert verður bílastæðapörfin skv. samgöngumati þessu uppfyllt.

Á verktíma

Helsta aðkoma starfsmanna og leikskólabarna að leikskólanum verður á framkvæmdartíma frá Laugarásvegi, þar sem dvalarstaður barna verður þeim megin lóðarinnar. Gert er ráð fyrir að bílastæði meðfram Dyngjuvegi verði nýtt af verktökum við endurgerð núverandi leikskólahúsnæðis. Þá er ekki hægt að nýta bílastæði á lóð Sunnuáss við Laugarásveg vegna færanlegra eininga.

Í næsta nágreanni Sunnuáss, er fjöldi bílastæða samsíða í göturýminu. Á Dyngjuvegi er hægt með góðu móti að koma fyrir 8 einkabílum samsíða Dyngjuvegi 16 og 18. Vestan megin á Langholtsvegi er möguleiki á að koma fyrir allt að 9 einkabílum samsíða Sunnuási, og austan Langholtsvegar er möguleiki á að koma fyrir allt að 12 einkabílum á sama svæði. Þá er möguleiki á að koma fyrir allt að 9 einkabílum á Laugarásvegi til móts við lóð Sunnuáss og þá er í heildina 38 bílastæði sem eru samnýtanleg með íbúum í næsta nágreanni. Einnig eru fjöldi annara bílastæða í göturýminu, fjær leikskólanum, sjá nánar á mynd 4.6. Berist Reykjavíkurborg ábendingar um takmarkað aðgengi að bílastæðum í borgarlandi á verktíma er lagt til að óskað verði eftir því að verktakar leggi lengra frá lóðinni.

³ Loftmynd af borgarvefsjá frá 2021.

Mynd 4.6 Bílastæði í göturými í næsta nágrenni Sunnuáss.

Gangandi og hjólandi

Núverandi ástand

Á Langholtsvegi og Laugarásvegi eru hjólavísar í báðar akstursáttir sem að mati höfundar, eftir stutta vettvangsferð, er tekið tillit til af akandi umferð, að því sögðu eru hjólavísar ekki æskilegir fyrir umferð ungra hjólandi barna. Gangstéttir á Dyngjuvegi, Langholtsvegi og Laugarásvegi eru beggja vegna akbrauta og eru allar nægilegar breiðar (2-3 metrar á breidd), þó eru sprungur víða og þær illa farnar, sérstaklega á Langholtsvegi (sjá mynd 4.7, mynd 4.8 og mynd 4.9).

Mynd 4.7 Við gatnamót Hólsvegar og Hjallavegar.

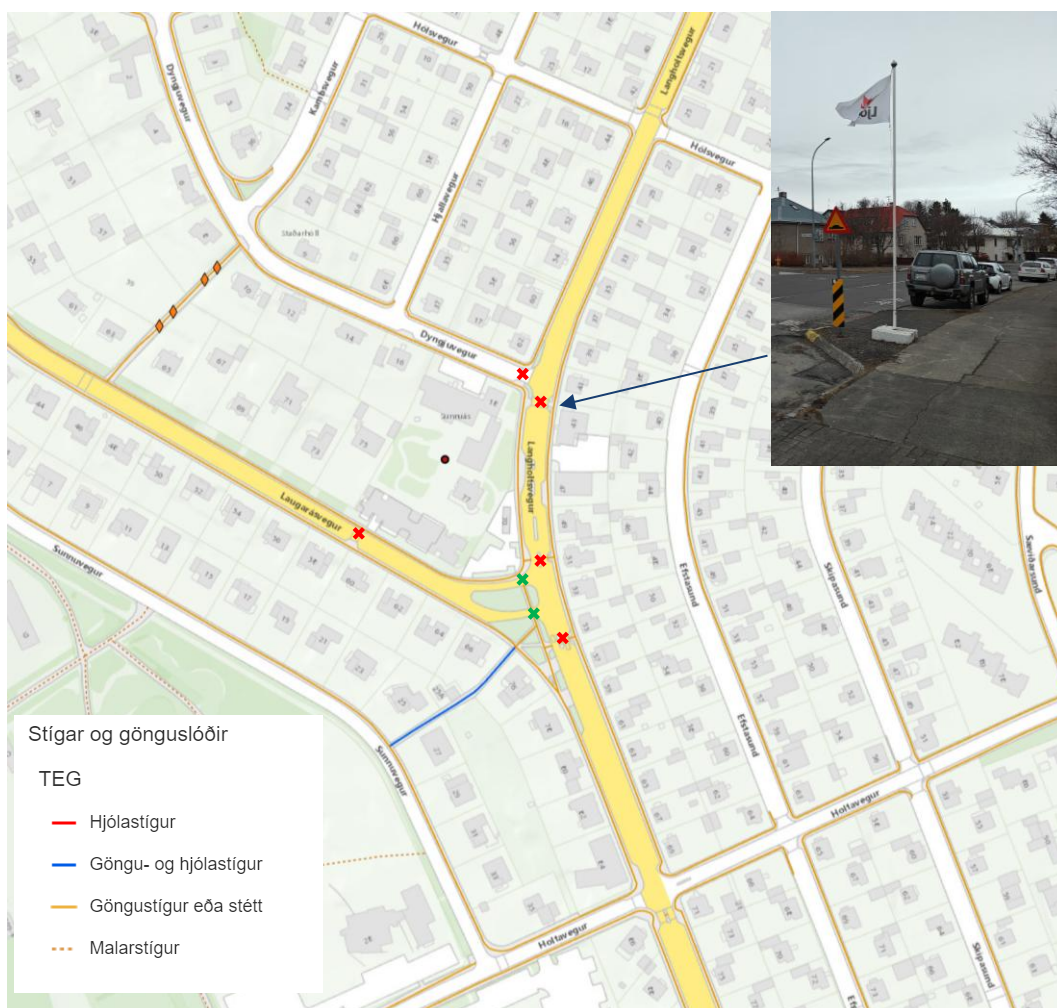

Mynd 4.8 Við Langholtsveg 17.

Mynd 4.9 Við Langholtsveg 47.

Á öðrum götum í nágrenninu eru gangstéttar öðru megin götunar að mestu hluta heilar. Tvær merktar þveranir fyrir gangandi og hjólandi eru í nágrenni leikskólans, aðrar eru ómerktar. Gangstéttar og þveranir í næsta nágrenni Sunnuáss má sjá á mynd 4.10. Engar þveranir sem merktar eru inn á mynd 4.10 eru með leiðarlínunum eða doppuhellum. Við eina ómerkta þverunina hefur verið komið fyrir fánastöng þétt upp við gönguleiðina.

Mynd 4.10 Göngustígar í nágrenni Sunnuáss, af Borgarvefsjá. Þveranir í næsta nágrenni eru sýndar á korti. Ómerktar þveranir eru með rauðum krossi. Merktar þveranir eru með grænum krossi. Tröppur eru merktar með appelsínugulum demanti.

Aðkoma fyrir hreyfihamlaða

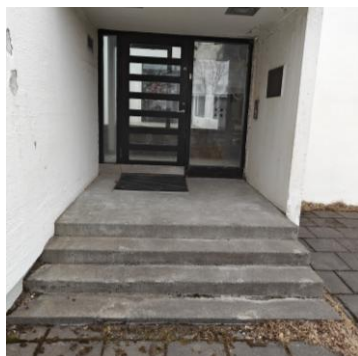
Huga þarf að aðkomu hreyfihamlaðra við uppbyggingu Sunnuáss. Í dag eru inngangar frá Dyngjuvegi og Langholtsvegi þannig upp byggðir að allir hafa tröppur og eru því illfærir þeim sem styðjast við hjólástóla, sjá mynd 4.11 - mynd 4.13.

Inngangur frá Langholtsvegi hefur auk þess ekki handlista, sem hægt er að nýta til stuðnings. Við innganga að Dyngjuvegi eru handlistar sem þarf að lagfæra. Þar sem handlistarnir eru við inngang á leikskóla er æskilegt að þverslár þess séu lóðréttar í stað láréttar, eins og nú, til að lágmarka hættu að börn klifri í handlistum, óháð því hvort þetta sé inngangur sem er reglulega nýttur af nemendum.

Þá kemur fram í leiðbeiningarriti Vegagerðarinnar *Hönnun fyrir alla – Algild hönnun utandyra* að:

Áherslusvæði eða skýr litamunur ætti að vera framan við efsta þrep tröppu 0,9 m frá brún trappa og í fullri breidd þeirra. Tröppunef ættu að vera merkt með skýrum litamun og að hámarki 40 mm lóðrétt og lárétt á kant. Þrep ættu að vera vel upplýst og lýsing að lágmarki 50 lúx (Vegagerðin & Reykjavíkurborg, 2019).

Eru þessar kröfur hvorki uppfylltar á aðkomu að Sunnuási, né tröppum á gangstígum í borgarlandi, sbr. mynd 4.10.

Mynd 4.11 Aðkoma frá
Langholtsvegi

Mynd 4.12 Aðkoma frá
Dyngjuvegi (1)

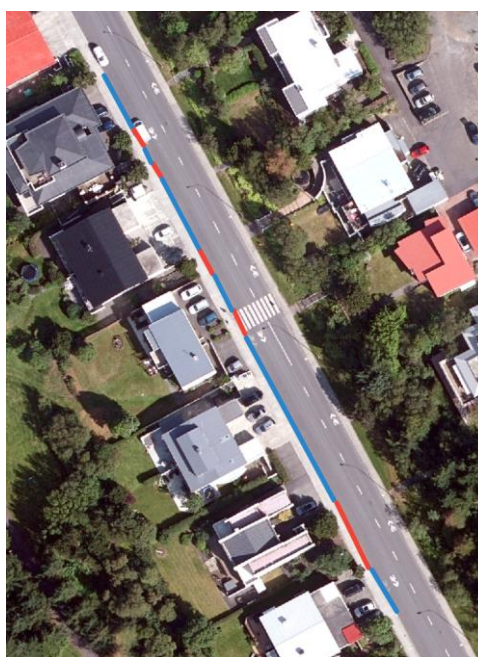

Mynd 4.13 Aðkoma frá
Dyngjuvegi (2)

Víða á Laugarásvegi eru breiðar innkeyrslur með niðurtektum að íbúðarhúsnæði austan götunar. Við Laugarásveg 24 er merkt göngupverun, þó án lýsingar, leiðalína, doppuhellna eða niðurtektar (sjá mynd 4.14). Á um 80 metra kafla milli Laugarásvegar 22 og 28 eru um 12 metrar (15% af vegalengdinni) með götukanti, restin 68 metrar (85% af vegalengdinni) er niðurtekin. Af þessum 12 metrum af götukanti er um helmingur þess þar sem merкта göngupverunin er staðsett. Vegfarendur sem þurfa að nýta sér niðurtektir þurfa því að fara af gangbrautinni, til að geta komist upp á gangstéttina. Á mynd 4.15 má sjá götukanta og niðurtektir í nágrenni merkrar göngupverunar, við Laugarásveg 24.

Mynd 4.14 Merkt göngupverun við Laugarásveg
24

Mynd 4.15 Niðurtektir við Laugarásveg 20 – 30.
Niðurtektir eru blámerktar, götukantar eru
rauðmerktir.

Í leiðbeiningum Vegagerðarinnar kemur einnig fram að:

Almennt séð er ekki mælt með því að blindir og sjónskertir séu leiddir með leiðarlínum að áherslusvæði við ómerktar göngupveranir (göngupverun sem er ekki gangbraut). Með merkingum í yfirborði er blindum og sjónskertum gefið til kynna að þeir geti öruggir þverað götuna og að ökumenn hafi verið varaðir við þveruninni með skiltum.

Á gatnamótum Kambsvegar og Hólsvegjar eru vegfarendur leiddir yfir ómerkta göngupverun með leiðarlínum og áherslusvæðum, þó aðeins öðru megin frá, líkt og sjá má á mynd 4.16. Á ja.is, má sjá að framkvæmdir voru í gangi í júlí 2022⁴.

Þá eru tvær ófrágengnar og ómerktar holur í gangstéttum, sjá mynd 4.17 og mynd 4.18.

Mynd 4.16 Leiðarlínur og áherslusvæði, öðru megin við ómerkta göngupverun.

Mynd 4.17 Tvær holur í gangstéttum sem ekki er varað við. Við Langholtsveg 21.

Mynd 4.18 Löng hola í gangstétt sem ekki er varað við. Við Sunnuveg 27.

Sorphirða

Í dag snýr sorpgeymsla leikskólans út að Dyngjuvegi, þónokkur hæðarmunur er á sorpgeymslum leikskólans og Dyngjuvegjar, líkt og sjá má á mynd 4.19, mynd 4.20 og á mynd 4.21. Gert er ráð fyrir að þegar sorp er hirt af lóðinni gangi starfsmenn sorphirðu með sorpílát út að Dyngjuvegi við innkeyrslu, um 32 metra hvora leið eða tæplega 130 metra fyrir hverja losun.

Ef sorp er hirt á dagvinnutíma, má gera ráð fyrir að einkabílar starfsmanna hindri aðgengi að sorpgeymslu Sunnuáss, þá er kantur við sorpgeymslur sem þarf að lyfta ruslatunnum upp á eftir hverja tæmingu.

⁴ <https://ja.is/kort/?type=map&ja360=1&x=360656&y=407656&jh=140.8&nz=6.00>

Ekki er lagt til að sorphirðubílar aki inn á lóð Sunnuáss, til að takmarka þörf á að bakka ökutækinu í nágrenni leikskóla.

Lagt er til að útbúin verði skábraut frá gangstétt á Dyngjuvegi að sorpgeymslu Sunnuáss, til að bæta aðgengi starfsmanna sorphirðu. Samhliða þyrfti þó að tryggja að ökutækjum yrði ekki lagt í veg fyrir sorphirðu á Dyngjuvegi. Skábrautin skal þá vera útfærð skv. leiðbeiningariti Vegagerðinnar.

Mynd 4.19
Dyngjuveg.

Sorpgeymsla við

Mynd 4.20
Dyngjuveg, hér mætti koma fyrir skábraut.

Sorpgeymsla við
Dyngjuveg, hér mætti koma fyrir skábraut.

Mynd 4.21
Dyngjuveg.

Sorpgeymsla við

4.1

Lagt er til

Lagt er til að fara í heildstæða endurskoðun á aðgengi gangandi, hjólandi og akandi í nágrenni Sunnuáss, bæði með það að augum að bæta aðgengi gangandi og hjólandi og draga úr hraðakstri ökumanna í hverfinu. Þ.m.t. að göngupveranir við leiksskólann verði allar merktar, upphækkaðar og upplýstar, en engin eiginleg göngulýsing er við ómerktar göngupveranirnar í dag.

Einnig er æskilegt að auka vetrarþjónustu við leiksskólann, með því að bæta forgang snjóhreinsunar⁵, á gangstétt norðan megin á Laugarásvegi úr þjónustuflokki 3 í þjónustuflokk 1, frá að lágmarki gatnamótum við Langholtsveg að inngangi að leikskólalóðina, en æskilegt væri að forgangurinn næði að upphituðum göngustíg sem liggur frá Laugarásvegi að Dyngjuvegi. Þá þarf einnig að moka snjó á göngupverunum á horni Langholtsvegar og Dyngjuvegar, en þær virðast ekki vera í reglubundinni þjónustu. Þá er einnig æskilegt að hækka forgang á snjóhreinsun á göngustíg frá Sunnuvegi að gatnamótum Laugarásvegar/Langholtsvegar úr þjónustuflokki 2 í þjónustuflokk 1, en sá stígur er í umtalsverðum halla upp frá Sunnuvegi, og því líklegt að hann sé erfiður yfirferðar fyrir gangandi vegfarendur þegar snjóar.

Hægt er að komast hjá því að hækka forgang á gangstétt norðan við Laugarásveg, með því að flytja aðalinngang leikskólalóðarinnar inn á torgið við Sunnutorg, sjá mynd 4.22. Aðalinngangur inn í garð leikskólans væri þá ekki aðgengilegur í gegnum bílastæði leikskólans, heldur í gengum rólegt torg. Þörf er á að fara í viðhald á torginu óháð þessari breytingu, þar sem hleðslusteinarnar hafa verið á hreyfingu, en mögulegt er að útbúa inngang meðfram lagfæringu hlaðins veggis. Huga þarf að koma þarf fyrir 35 hjólastæðum, þar af a.m.k. væru helmingur þeirra yfirbyggðir á yfirborði við leiksskólann, sbr. niðurstöðum samgöngumats þessu. Í dag eru 5 hjólabogar við inngang sem snýr að Langholtsvegi ásamt 5 hjólastæðum við inngang að Dyngjuvegi, sjá mynd 4.23 og mynd 4.24.

⁵ Þjónustuflokkur 1 – Snjóhreinsun lokið fyrir klukkan 08:00.
Þjónustuflokkur 2 – Snjóhreinsun lokið fyrir klukkan 12:00.
Þjónustuflokkur 3 – Snjóhreinsun lokið 36 tímum eftir síðustu úrkomu.

Gerð er sú krafa að fullnægjandi aðstaða fyrir hjólandi sé tryggð þegar leikskólinn tekur til starfa, skal sú aðstaða bæði taka tillit til þarfa starfsmanna með læstum aðgangsstýrðum rýmum sem og þarfa nemenda með yfirbyggðum hjólastæðum, þar sem hægt er að koma fyrir barnavögnum, kerrum og reiðhjólavögnum. Ekki er fullnægjandi að nýtast við hjólastanda líkt og sjá má á mynd 4.24, þar sem lítið þarf til að skekkja gjarðir reiðhjóla sem standa í hjólastandinum. Við hönnun hjólastæða skal fylgja leiðbeiningum sem má finna í kafla 9,7 í *Hönnunarleiðbeiningar fyrir hjólræiðar*. (Efla, Sveitarfélögin á höfuðborgarsvæðinu og Vegagerðin, 2019)

Mynd 4.22 Torg við Sunnutorg, þarfnast lagfæringar.

Mynd 4.23 Hjólabogar við inngang frá Langholtiavegi

Mynd 4.24 Hjólastæði sem eru við inngang við Dyngjuveg. Fjarlægja þarf gróður við hjólastæðið, festa það niður og staðsetja það betur fjær tröppunum niður í kjallara. Hjólastæði þetta uppfyllir fáar kröfur sem gerðar eru til hjólastæða í *hönnunarleiðbeiningum fyrir hjólræiðar*.

Lagt er til að bílastæði sem eru sitthvoru megin við Sunnutorg verði fjarlægð og kansteinn við Sunnutorg verði án niðurtekta fyrir ökutæki líkt og er í dag. Til að tryggja betur öryggi þeirra vegfarenda sem um svæðið fara með því að draga úr akstri yfir gangstétt. Þá myndu bílastæði við götu nýtist betur, ef ekki frátekið pláss vegna bílastæða við hlið Sunnutorgs.

Á mynd 4.25 má einnig sjá að farið er að brotna upp úr kanti á miðeyju.

Mynd 4.25 Æskilegt væri að fjarlægja niðurtektir fyrir ökutæki við báðar hliðar Sunnutorgs (mynd frá ja.is).

Lagt er til að takmarka skemmdir á Sunnutorgi með því að byggja þéttan vegg í kringum Sunnutorg, þar til ákveðið hefur verið hvað verði gert við húsnæðið, í stað núverandi girðingar. Í dag er uppgroftur í nágrenni Sunnutorgs, og niðurrif á Laugarásvegi 77 samkvæmt áætlun. Úrgangi hefur verið staflað upp við Sunnutorg, sem getur valdið skemmdum á húsnæðinu.

Mynd 4.26 Æskilegt væri að tryggja að Sunnutorg verði ekki fyrir nánari skemmdum, meðan ákveðið er hvað skal gera með húsnæðið, með að byrgja það inni.

Í nágrenninu eru víða girðingar á einkalóðum sem geta byrgt ökumönnum sýn við akstur út úr innkeyrslum og mælt er með því að sérleg úttekt verði tekin á því hvar þetta á við og hvort girðingar hafa verið reistar í leyfisleysi.

Mynd 4.27 Bílastæði við Langholtsveg 57 (mynd frá ja.is).

Mynd 4.28 Bílastæði við Langholtsveg 55 (mynd frá ja.is).

Mynd 4.29 Bílastæði við Langholtsveg 21, bak við girðingu er hvítt ökutæki.

Líkt og með girðingar sem geta byrgt sýn, er einnig um það að umfang gróðurs sé orðið það mikið að hann getur byrgt sýn. Á það bæði við gróður á borgarlandi, sem og á lóðum íbúa. Mynd hér að neðan er tekin af gróðri á borgarlandi, sem er á horni Laugarásveggar 75 og Sunnuáss. Á skilti á ljósastaur, bak við trjágreinir stendur:

VARÚÐ!
*Við erum ný
í umferðinni*

Mynd 4.30 Gróður við innkeyrslu byrgir öðumönnum sýn á komandi umferð. Bak við runna má sjá hvítt ökutæki, gera má ráð fyrir að sýn versni þegar runnar fara að laufgast. Séð frá lóð Laugarásveggar 75.

Við stækkun leikskólans má gera ráð fyrir að fleiri börn gangi um hverfið og því mikilvægt að skoða gróður og girðingar vel, bæði í dag sem og reglulega í framtíðinni, lagt er til að í upphafi skólaársins verði gerð úttekt á breytingum á gæðum og öryggi gönguleiða m.t.t. gróðurs og girðinga í nágrenni leik- og grunnskóla í Reykjavík. Æskilegt er að gera slíkar úttektir árlega, þar sem gott sumar getur valdið miklum vexti í gróðri og uppsetningu girðinga.

5 Samantekt

Fyrirhuguð er endurbygging á leikskólanum Sunnuási, sem er á horni Laugarásvegar, Langholtsvegar og Dyngjuvegar. Eftir hana verður Sunnuás títu deilda leikskóli, með um 180 nemendum og 50 starfsmönnum. Starfrækt verður ungbarnadeild á Sunnuási, eftir stækkun leikskólans. Bílastæðapörf Sunnuáss eftir uppbyggingu er 34 bílastæði. Hjólastæðapörf er 56 hjólastæði, þar af 38 opin á yfirborði og 18 í læstum hjólageymslum fyrir starfsfólk. Við uppbyggingu Sunnuáss er mikilvægt að huga að þörfum hreyfihamlaðra, þar með talið endurskoðun á notkun trappa í aðkomuleiðum frá Dyngjuvegi og Langholtsvegi sem illfærar eru þeim sem styðjast við hjólastóla í sínu daglega lífi. Lagt er til að allt umhverfi Sunnuáss verði hannað með leiðbeiningaríti Vegagerðarinnar um *Hönnun fyrir alla – Algild hönnun utandyra* í huga.

Hámarkshraði á öllum götum í næsta nágrenni leikskólans er takmarkaður við 30 km/klst, en þó er sýnt að allt að 70% ökumanna virða ekki hámarkshraðann og ítrekað hafa ökumenn verið staðnir að því að aka á rúmlega tvöföldum hámarkshraða. Ekki er talið að aðkoma neyðaraðilla að leikskólanum skerðist við uppbyggingu Sunnuáss, sé ökutækjum lagt löglega í nágrenni leikskólans, töluvert er um að ökutækjum sé lagt fyrir brunahana.

Gangstéttir í nágrenninu er yfirleitt breiðar, þó er umtalsverður fjöldi þeirra sprungnar og illa farnar. Ekki er mikið um merktar göngupveranir yfir Langholtsveg í nágrenni leikskólans og aðgengi hreyfihamlaðra er verulega skert vegna trappa, hola í gangstéttum og vöntunar á leiðilínunum og áherslusvæðum.

Lagt er til umtalsverðar breytingar á umhverfi Sunnuáss, þ.m.t. umbætur á gatnakerfi til að draga úr umferðarhraða, fjölga merktum göngupverunum og breytingar á inngangi í garðinn. Þá er einnig lagt til að hækka þjónustuflokk snjómoksturs á gangstígum. Athuga þarf hvort allar girðingar séu reistar með leyfi og snyrta þarf gróður á völdum svæðum.

Lagt er til áframhaldandi notkunar á skapalóni hraðahindrunar sem var nýtt við Skipasund og Efstasund, þar sem á við.

Mynd 5.1 Göngupverun og hraðatakmarkandi aðgerð við Skipasund 76.

Mynd 5.2 Göngupverun og hraðatakmarkandi aðgerð við Efstasund 84.

6 Heimildir

- Efla, Sveitarfélögin á höfuðborgarsvæðinu og Vegagerðin. (2019). *Hönnunarleiðbeiningar fyrir hjóltreiddar*. Reykjavík: Vegagerðin. Sótt frá [https://www.vegagerdin.is/vefur2.nsf/Files/Honnunleidb_hjolr_2019/\\$file/H%C3%B6nnunarlei%C3%B0beiningar%20fyrir%20hj%C3%B3lrei%C3%B0ar%202019-12-19%20\(002\).pdf](https://www.vegagerdin.is/vefur2.nsf/Files/Honnunleidb_hjolr_2019/$file/H%C3%B6nnunarlei%C3%B0beiningar%20fyrir%20hj%C3%B3lrei%C3%B0ar%202019-12-19%20(002).pdf)
- Reykjavíkurborg. (2019). *Reglur um fjölda bíla- og hjólastæða í Reykjavík*. Sótt frá https://reykjavik.is/sites/default/files/skjol_thjonustulysingar/reglur_um_fjolda_bila-_og_hjolaesta_i_reykjavik_samthykkt.pdf
- Reykjavíkurborg. (án dags.). *Borgarvefsjá*. Sótt frá <https://borgarvefsja.reykjavik.is/borgarvefsja/>
- Strætó bs. (n.d.). *Sjálfbæriskýrsla 2022*. Sótt frá Straeto.is: <https://sjalfbaerniskyrsla2022.straeto.is/vidskiptavinir>
- Vegagerðin, & Reykjavíkurborg. (2019). Sótt 25. Maí 2021 frá Hönnun fyrir alla - Algild hönnun utandyra: [https://www.vegagerdin.is/vefur2.nsf/Files/honnun_f_alla_algid_honnun/\\$file/H%C3%B6nnun_fyrir_alla_Algild_h%C3%B6nnun_utandyra_Handb%C3%B3k%20\(I%D%20103788\).pdf](https://www.vegagerdin.is/vefur2.nsf/Files/honnun_f_alla_algid_honnun/$file/H%C3%B6nnun_fyrir_alla_Algild_h%C3%B6nnun_utandyra_Handb%C3%B3k%20(I%D%20103788).pdf)